

Татбиқий мисоллар

15:55 / 13 февраль 678

1-мисол. Савол: Бир аёл вафот этиб, ортидан эри, иккита туғишган синглиси ва йўқолган туғишган акаси қолди. Ҳар бир меросхўрнинг улуши қандай бўлади?

Жавоб: Бу ерда масалани иккита қилиб оламиз. Бирида йўқолган одамни тирик деймиз, иккинчисида уни ўлган деймиз. Сўнгра икки масаладан жамловчини чиқарамиз. Тўхтатиб қўйилган улушни мафқуднинг ҳоли аён бўлгунча сақлаб турамиз (1-жадвал).

1-жадвал

Тирик деб фарас қилинса	4	7	Ўлган деб фарас қилинса	8		
	2	8	6	7	56	
Эр ^{1/2}	1	4	Эр ^{1/2}	3	24	4ушлаб турилади
Туғишган сингил) асаба (1	1	Икки туғишган сингилга ^{1/2}	2	16	9ушлаб турилади
Туғишган сингил) асаба(1	1		2	16	9ушлаб турилади
Йўқолган туғишган ака	2		Йўқолган туғишган ака	0	0	

2-мисол. Бир киши вафот этиб, ортидан хотини, онаси, туғишган акаси ва ўғлининг йўқолган ўғли қолди. Ҳар бир меросхўрнинг улуши қандай бўлади? (2-жадвал)

2-жадвал

	1		2		
Тирик деб фарас қилинса	24	Ўлган деб фарас қилинса	12	24	
Хотин ^{1/2}	3	Хотин ^{1/4}	3	6	3ушлаб турилган
Она ^{1/1}	4	Она ^{1/2}	4	8	4ушлаб турилган
Туғишган ака)маҳжуб (0	Туғишган ака)асаба(5	10	10ушлаб турилган
Ўғлининг йўқолган ўғли) асаба(17	Ўғлининг йўқолган ўғли			

3-мисол. Бир аёл вафот этиб, ортидан эри, ўғлининг қизи, туғишган синглиси ва йўқолган ўғли қолди (3-жадвал).

3-жадвал

	1		1		
Тирик бўлса	4	Ўлган бўлса	4	4	Жамловчи
Эр ^{1/4}	1	Эр ^{1/4}	1	1	
Ўғлининг қизи)маҳрум(0	Ўғлининг қизи ^{1/2}	2	2	2мавқуф
Туғишган сингил)маҳрум(0	Туғишган сингил) асаба(1	1	1мавқуф
Йўқолган ўғил) асаба(3	Йўқолган ўғил			

4-мисол. Бир киши вафот этиб, ортидан хотини, она бир акаси, туғишган амакисининг ўғли ва ўғлининг йўқолган қизи қолди (4-жадвал).

4-жадвал

	3		2		
Тирик деб фараз қилинса	8	Ўлган деб фараз қилинса	12	24	
Хотин ^{1/4}	1	Хотин ^{1/4}	3	6	3мавқуф
Она бир ака)маҳжуб (0	Она бир ака ^{1/1}	2	4	4мавқуф
Туғишган амакининг ўғли)асаба (3	Туғишган амакининг ўғли) асаба (7	14	5мавқуф
Ўғилнинг йўқолган кизи ^{1/2}	4	Ўғилнинг йўқолган кизи	0		Жами12

«Ислom шариятида мерос илми» китобидан

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 24 августдаги 03-07/5163-рақамли ҳамда 2022 йил 27 сентябрдаги 03-07/7348-рақамли хулосалари асосида тайёрланди.